

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 22. júna 2016 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného **M. Š.** pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného **M. Š.**, vedená na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 2T/78/2016 sa tomuto súdu, ako aj Krajskému súdu v Trnave **n e o d n í m a.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trnave vykonáva pod sp. zn. 5 Nto/8/2016, v trestnej veci obžalovaného **M. Š.** pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. konanie o návrhu obžalovaného **Š.** o vylúčení sudcov Okresného súdu Galanta a odňatí veci tomuto súdu.

V písomnom vyjadrení z 12. mája 2016 a 18. mája 2016 (č. 1. 207 - 211 spisu) obžalovaný **Š.** uviedol, že nesúhlasí s tým, aby v jeho trestnej veci rozhodoval Okresný súd Galanta ani Krajský súd v Trnave, pretože ho považuje za zaujatý, nakoľko sudcovia krajského súdu sú v prepojení so sudcom okresného súdu, ktorý má rozhodovať v I. stupni, existujúce nadštandardné vzťahy majú zabrániť spravodlivému rozhodnutiu v jeho veci. Pričom sudcovia okresného súdu majú blízky vzťah s príslušníkmi PZ, ktorí ho zadržali.

Na základe vyššie uvedeného preto obžalovaný nemá dôveru ku Krajskému súdu v Trnave ani k Okresnému súdu Galanta, tento považuje za predpojatý a žiada o vylúčenie všetkých jeho sudcov z prejednávania a rozhodovania jeho trestnej veci a odňatie veci týmto súdom a prikázanie Okresnému súdu Bratislava I.

Dňa 16. júna 2016 bol predložený príslušný spisový materiál, aj spolu s písomnými vyjadreniami sudcov dotknutého krajského súdu i okresného súdu k ich (potenciálnej) zaujatosti (č. l. 218 – 229 a 240 - 270 spisu), Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie.

Najvyšší súd ako súd najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. (tzv. generálna námietka zaujatosti - vznesená proti všetkým sudcom toho ktorého súdu sa vlastne považuje za návrh na delegáciu) ako aj predložený spisový materiál a dospel k záveru, že v danom prípade nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci tak Krajskému súdu v Trnave, ako aj Okresnému súdu Galanta a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z **dôležitých dôvodov** môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) musí existovať dôležitý dôvod, čím sa zdôrazňuje výnimočnosť takéhoto postupu. Dôležité dôvody nie sú v zákone taxatívne uvedené, ale treba nimi rozumieť také okolnosti, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkovo lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie avšak zákonné a spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci.

Jedným z dôvodov na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. môže byť tiež zaujatosť všetkých sudcov príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého: „Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

S ohľadom na uvedené je teda zrejmé, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje tiež i na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranné, spravodlivo, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

V zmysle súdnej praxe treba pritom pomerom k prejednávanej veci rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom,

ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Naproti tomu pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom.

Pokiaľ ide o posudzovaný návrh, tak tu obžalovaný Š. neuviedol, podľa názoru najvyššieho súdu, žiadne také konkrétne skutočnosti, ktoré by - aj s prihliadnutím na vyššie citované zákonné ustanovenia - boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania danej veci. Významné sú v tomto ohľade i priložené písomné vyjadrenia jednotlivých sudcov Krajského súdu v Trnave a sudcov Okresného súdu Galanta, z ktorých obsahu vyplýva, že títo sa necítia byť v predmetnej veci zaujatí, strany konania nepoznajú a nemajú k nim a ani k veci žiaden vzťah, s výnimkou pracovného vzťahu.

Iba z vyjadrenia sudkyne Krajského súdu v Trnave Mgr. Renáty Gavalcovej vyplýva, že by mohli vzniknúť pochybnosti o jej nezaujatosti, nakoľko jej manžel právne obžalovaného zastupuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k takému záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na delegovanie veci inému okresnému súdu podľa § 23 ods. 1 Tr. por., mimo pôsobnosť Krajského súdu v Trnave, keďže tu neexistuje žiaden taký dôležitý dôvod, predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prejednanie uvedenej trestnej veci na vyššie uvedených súdoch.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 22. júna 2016

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová